

16.8.1978

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbron HELSINGFORS 52

Puhelin 1511
Telefon

... Till arbetspensionsanstalterna

Vid föredragning för Republikens president stadfästes 28.7.1978 lagarna angående ändring av folkpensionslagen samt av vissa därtill anslutna lagar. Det centrala innehållet i lagändringen är det första skedet av den planerade vittgående revideringen av folkpensionslagstiftningen. Det första skedet omfattar även ändringar av arbetspensionslagarna.

Pensionsskyddscentralen har med cirkulär 14/78 sänt ut regeringens proposition gällande de nu antagna lagarna. Vid riksdagsbehandlingen gjordes i lagförslaget endast obetydliga, närmast lagtekniska ändringar.

Bifogat sänds de stadfästa lagändringarna angående arbetspensionslagarna. Under höstens lopp sänder Pensionsskyddscentralen särskilda cirkulär om de nu stadfästa lagarna samt om deras tillämpning och om den därav föranledda datatrafiken.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGOR

Lagarna angående ändring av arbetspensionslagarna

Lag

angående ändring av lagen om pension för arbetstagare.

Given i Nådendal den 28 juli 1978.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 1 § 1 mom., 5 §, 5 b § 2 mom., 6 § 3 mom., 8 § 1 och 7 mom., 8 a § 2 mom. samt 12 § 1 mom. 2 och 4 punkterna lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder ändrat genom lagar av den 18 juni 1971 och den 29 december 1972 (500/71 och 934/72), 5 §, 5 b § 2 mom. och 8 § 7 mom. sådana de lyder i lag av den 20 september 1974 (749/74), 6 § 3 mom. och 12 § 1 mom. 2 punkten sådana de lyder i nämnda lag av den 18 juni 1971 samt 8 § 1 mom., 8 a § 2 mom. och 12 § 1 mom. 4 punkten sådana de lyder i lag av den 16 december 1966 (639/66), som följer:

1 §.

Arbetsgivare är skyldig att anordna och bekosta pensionsskydd, som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor, för envar av sina arbetstagare, vars arbetsförhållande fortgått utan avbrott minst en månad. Lagen gäller dock icke arbetsförhållande:

1) som begynt, sedan arbetstagaren fyllt 65 år eller, om på honom icke tidigare tillämpats denna lag, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) eller lagen om pension för företagare (468/69), som begynt efter det kalenderår, under vilket arbetstagaren fyllt 63 år;

2) i vilket arbetsförtjänsten kan uppskattas utgöra i medeltal mindre än 90 mark i månaden, dock så, att arbetsförhållande, i vilket den regelbundna arbetstiden utgör minst 20 timmar i veckan, oberoende av arbetsförtjänstens belopp faller under denna lag;

3) på grund av vilket arbetstagaren med stöd av annan lag eller förordning äger rätt till pension; eller

4) på grund av vilket arbetstagaren äger rätt till pension enligt sådan pensionsstadga, som gäller arbetstagare, anställd av kommun, av kommunalförbund eller av församling eller religionssamfund, och enligt vilken stadga åt arbetstagare utgående pension till fullt belopp åtminstone motsvarar pension i enlighet med pensionsskyddet enligt i denna lag stadgade grunder.

5 §.

Pensionens belopp utgör för varje hel månad

av den till pension berättigande tjänstgöringstiden 1/8 procent av den pensionsgrundande lörens belopp. Skall i den till pension berättigande tjänstgöringstiden medräknas tid före den 1 juli 1962, utgör pensionens belopp likvärd till denna del för varje hel månad av den till pension berättigande tjänstgöringstiden 1/12 procent av den pensionsgrundande lörens belopp.

Ålderspensionen är lika stor som den enligt denna lag utgående invalidpension, som skulle ha beviljats arbetstagaren, om han hade blivit i så hög grad arbetsoförmögen den sista dagen av det kalenderår, under vilket han fyllt 63 år, att han haft rätt till invalidpension. När invalidpension, i fråga om vilken den till grund liggande arbetsoförmågan begynt före utgången av det år då arbetstagaren fyllde 63 år, ändras till ålderspension, föranleder detta icke justering av pensionens belopp, såvida den till pension berättigande tiden till följd av sagda ändring icke förlänges. Beviljas ålderspension från annan tidpunkt än från ingången av den månad, som närmast följer på uppnåendet av pensionsåldern, ändras pensionens belopp beroende på begynnelsestidpunkten sålunda, att beloppet uträknas enligt försäkringsmatematiska principer på sätt social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

5 b §.

Den fulla invalidpensionens storlek fastställs enligt 5 § 1 mom. och 5 a §. Blir arbetstagare arbetsoförmögen efter det kalenderår, under vilket han fyllt 63 år, fastställs den fulla invalidpensionens storlek enligt 5 § 2 mom. Delpen-

sionen utgör hälften av full pension. Är arbetstagaren likväl född före den 1 januari 1927, utgör delpensionen följande procenttal av den fulla pensionen:

Födelseår	Delpensionen i procent av full pension
1919 eller tidigare	66
1920	64
1921	62
1922	60
1923	58
1924	56
1925	54
1926	52

6 §.

Har invaliditet inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och uppnåendet av pensionsåldern. Har arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detsamma såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till pensionsålderns uppnående endast försåvitt arbetstagaren icke på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet, som begynt före detta arbetsförhållande, äger rätt till i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda, att vid fastställandet av hans i enlighet därmed utgående invalidpension sagda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad ovan i detta moment stadgats tillämpas likväl icke vid uträkning av beloppet av ålderspension eller av sådan invalidpension, för vilken den till grundliggande arbetsoförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren icke under det år han uppnådde sagda ålder innehaft, med beaktande även av under sagda år avslutat arbetsförhållande i dess helhet, under denna lag lydande arbete sammanlagt minst fyra månader.

8 §.

Ifall ålders- eller invalidpension, som utgår

enligt de i denna lag stadgade minimivillkoren, eller, då arbetstagare dessutom erhåller ålders- eller invaliditetspension med stöd av lagen om sjömanspensioner, på stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring baserad livränta, med stöd av lagen om trafikförsäkring på grund av ådragen egen skada beviljad fortsatt ersättning, med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljad livränta eller i 4 mom. avsedd grundpension eller annan därmed jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension, det sammanlagda beloppet av dessa prestationer överstiger den nedan i 2 mom. stadgade samordningsgränsen, avdrages från ålders- eller invalidpensionen enligt denna lag ett belopp, som utgör en lika stor del av överskottet som den enligt de i denna lag stadgade minimivillkoren utgående pensionen utgör av samtliga grundpensioner. Ifall ålderspension enligt 5 § 2 mom. beviljas från annan tidpunkt än ingången av den månad, som följer efter uppnående av pensionsåldern, förrättas samordningen då arbetstagaren uppnår den till erhållande av ålderspension berättigande åldern.

Vid tillämpningen av 2 och 5 mom. tagas pensioner enligt folkpensionslagen och familjepensionslagen varje kalenderår i betraktande till de belopp, med vilka de utgingo den 1 november föregående kalenderår. Då arbetstagaren uppnår den till ålderspension berättigande åldern, tages vid förrättande av den samordning, som avses i andra meningen av 1 mom., pension enligt folkpensionslagen dock i betraktande till det belopp, med vilket den utgick den 1 november det kalenderår, som föregick uppnåendet av pensionsåldern.

8 a §.

Beviljas ålders- eller invalidpensionstagare i 8 § 1 mom. avsedd pension, livränta eller fortsatt ersättning, förrättas i 8 § 1 mom. avsedd samordning ånyo. På grund av samordningen minskas pensionen dock endast så mycket, att det sammanlagda beloppet av de i sagda moment avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det vore, om icke rätt till pension, livränta eller fortsatt ersättning, som avses i första meningen av detta moment, hade förelagat. Detsamma gäller i 8 § 5 mom. avsedd samordning, om person som åtnjuter familjepension beviljas i första meningen av nämnda

moment åsyftad pension eller fortsatt ersättning. Likaså förrättas i 8 § 1 mom. avsedd samordning ånyo, då pensionen justeras i enlighet med 5 b eller 7 c §. Ytterligare förrättas, om pensionens belopp därigenom blir större, i 8 § 5 mom. avsedd samordning ånyo, då barn, som är förmånstagare, fyller 16 år eller då annan förmånstagare än barn, som fyllt 16 år, upphör att vara förmånstagare. På ansökan förrättas i 8 § avsedd samordning även ånyo, om beloppet av sådan annan pension, livränta eller fortsatt ersättning, som inverkat på samordningen, väsentligen förändrats.

12 §.

Pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensionerna bestäms och de omkostnader pensionsanstalternas åsamkas av pensionerna fördelas mellan pensionsanstalternas, försåvitt dessa ej annorlunda överenskommit, på följande sätt:

2) för invalidpension, som beviljats med tillämpning av 6 § 3 mom., samt för familjepension, till grund för vilken ligger förmånslåtarens invalidpension, uträknad med tillämpning av 6 § 3 mom., till den del den utbetalts för tid före utgången av den månad, under vilken förmånslåtaren skulle ha uppnått pensionsåldern, i dessa pensioner även inbegripet jämlikt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden måhända utgående del av pension, men icke förhöjning enligt 7 c § eller med stöd av 9 § efter pensionens begynnande företagna förhöjningar, svarar enbart den pensionsanstalt, till vars verksamhetskrets arbetstagaren eller förmånslåtaren hörde på grund av i sagda moment avsett arbetsförhållande, likväl så, att för

ovan avsedd pension, i fråga om vilken det till grund liggande pensionsfallet inträffat efter det år under vilket arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, svarar enbart den pensionsanstalt, till vars verksamhetskrets arbetstagaren innan pensionsfallet inträffade senast hört antingen under det år sagda ålder uppnåddes eller på grund av ett därefter i minst fyra månaders tid utan avbrott pågående arbetsförhållande;

4) för övriga ålders-, invalid- och familjepensioner, med undantag av enligt 9 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden utgående belopp, så ock för de delar av pensionerna, som överstiga de i 1—3 punkterna angivna beloppen av arbetslöshetspension, samt för kostnader, föranledda av en allmän förändring av premiernas eller fondernas beräkningsgrunder, och för i 9 § 1 mom. 3 punkten lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden avsedd andel i kostnaderna för pensionskyddet enligt sagda lag svara pensionsanstalternas gemensamt enligt av social- och hälsovårdsministeriet för de olika slagen av kostnader fastställda grunder; samt

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

Denna lag tillämpas på pension, till vilken rätt uppkommer under lagens giltighetstid, likväl så, att 8 § 7 mom. och 8 a § tillämpas vid samordning av pensioner efter denna lags ikraftträdande.

Ovan i 1 § 1 mom. av denna lag stadgat markbelopp motsvarar det för år 1966 fastställda löneindextalet.

Nådendal den 28 juli 1978.

Republikens President

Minister

Lag

angående ändring av 5 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

Given i Nådendal den 28 juli 1978.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 5 § 1 och 2 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, av dessa lagrum sådant det förstnämnda lyder i lag av den 29 juli 1976 (660/76) och det sistnämnda i lag av den 20 september 1974 (750/74), som följer:

5 §.

Ålderspensionen är lika stor som den enligt denna lag utgående invalidpension, som skulle ha beviljats arbetstagaren, om han hade fått den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till arbetsoförmågan och blivit i så hög grad arbetsoförmögen den sista dagen av det kalenderår, under vilket han fyllt 63 år, att han haft rätt till invalidpension. Har invalidpension, i fråga om vilken den till grund liggande arbetsoförmågan begynt före utgången av det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, ändras till ålderspension, föranleder detta icke justering av pensionens belopp, såvida vid uträkning av pensionens belopp icke skall beaktas sådan lön som icke beaktats vid uträkning av invalidpensionens belopp. Pensionens årliga belopp utgör en och en halv procent av det sammanlagda beloppet av de jämlikt 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade löner, som arbetstagaren förtjänat efter det han fyllt 23 år, och på grundvalen av vilka försäkringspremie erlagts i enlighet med denna lag. Har arbetstagare under något kalenderår i arbeten, som avses i denna lag, förtjänat mindre än 200 mark, tages under sådant år förtjänad lön likväl icke i betraktande såsom grund för pension. Är arbetstagare född före den 1 mars 1922, höjes pensionen genom att den multipliceras med det tal, som erhålles, då talet 264 divideras med antalet månader, som ingå i tiden från början av juli 1962 till utgången av den kalendermånad, under vilken arbetstagaren fyller 65 år, under förutsättning att den sålunda

erhållna förhöjningskoefficienten är större än talet ett. Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser angående beräkningen av ovan avsedd förhöjning. Sagda tal 264 ändras i enlighet med nedanstående tabell. I stället för den i 3 mom. av ikraftträdelsestadgandet i lagen den 20 september 1974 angående ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (750/74) nämnda födelsetidsgränsen den 1 juli 1922 användes som födelsetidsgräns den 1 juli 1926 och procenttalet 25 ändras såsom följer:

År	I stället för talet 264 användes talet	I stället för 25 % användes %
1977—1978	280	27
1979—1981	288	28
1982 och därefter	296	29

Invalidpension beviljas antingen som full pension eller som delpension. Den fulla invalidpensionens storlek fastställs enligt 1 mom. Blir arbetstagare arbetsoförmögen efter det kalenderår, under vilket han fyllt 63 år, räknas full invalidpension såsom i 1 mom. stadgats om ålderspension. Full invalidpension beviljas arbetstagare, vars arbetsförmåga, uppskattad i enlighet med 4 § 2 mom., är nedsatt med minst tre femtedelar åtminstone under ett år. I annat fall beviljas invalidpensionen som delpension och dess belopp utgör hälften av full pension. Är arbetstagaren likväl född före den 1 januari 1927, utgår delpensionen enligt följande procenttal av den fulla pensionen:

Födelseår	Del pensionen i procent av full pension
1919 eller därefter	66
1920	64
1921	62
1922	60
1923	58
1924	56
1925	54
1926	52

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.
Denna lag tillämpas på pension, till vilken rätt uppkommer under lagens giltighetstid.
Ovan i 5 § 1 mom. av denna lag stadgat markbelopp motsvarar det för år 1962 fastställda löneindextalet.

Nådendal den 28 juli 1978.

Republikens President

Minister

Lag

angående ändring av 1 och 8 §§ lagen om pension för lantbruksföretagare.

Given i Nådendal den 28 juli 1978.

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare 1 § 3 mom. och 8 § 6 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 23 december 1970 (830/70), som följer:

1 §.

Denna lag gäller likväl icke:

1) lantbruksföretagare, som icke fyllt 18 år, ej heller verksamhet, som sedan lantbruksföretagaren uppnått sagda ålder icke utan avbrott fortgått minst fyra månader;

2) lantbruksföretagare, vars i 8 § avsedda arbetsinkomst, uppskattad enligt stadgandena i sagda paragraf, icke motsvarar en årsinkomst av minst 500 mark; ej heller

3) lantbruksföretagarverksamhet, som begynt efter det kalenderår, under vilket lantbruksföretagaren fyllt 63 år, om på honom icke tidigare har tillämpats denna lag, lagen om pension för arbetstagare (395/61), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) eller lagen om pension för företagare (468/69).

8 §.

Då försäkringen begynner, fastställer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt arbetsinkomsten för lantbruksföretagaren. Undergår de omständigheter, som inverkar på arbetsinkomsten, senare väsentlig förändring, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självmant justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock icke ändras retroaktivt. Efter det kalenderår, under vilket företagaren har fyllt 62 år, justeras arbetsinkomsten endast om de i 1 § avsedda försäkringsförutsättningarna icke föreligger i fråga om lantbruksföretagaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

Denna lag tillämpas på pension, till vilken rätt uppkommer under lagens giltighetstid.

Ovan i 1 § 3 mom. av denna lag stadgat marktbelopp motsvarar det för år 1970 fastställda löneindextalet.

Nådendal den 28 juli 1978.

Republikens President

Minister

Lag

angående ändring av 1 och 7 §§ lagen om pension för företagare.

Given i Nådendal den 28 juli 1978.

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69) 1 § 3 mom. och 7 § 2 mom., av dessa lagrum det förstnämnda sådant det lyder delvis ändrat genom lag av den 29 december 1972 (937/72), som följer:

1 §.

Denna lag gäller likväl icke:

1) företagare, som icke fyllt 18 år, ej heller verksamhet, som sedan företagaren uppnått sagda ålder icke utan avbrott fortgått minst fyra månader;

2) företagare, vars månatliga arbetsinkomst av i denna lag avsett förvärvsarbete bör uppskattas till i medeltal mindre än det dubbla beloppet av det som förutsättes i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/61);

3) förvärvsarbete, på grund av vilket företagaren äger rätt till pension enligt annan lag eller offentlig pensionsstadga; ej heller

4) företagareverksamhet, som begynt efter det kalenderår, under vilket företagaren fyllt 63 år, om på honom icke tidigare har tillämpats denna lag, lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69).

7 §.

Då försäkringen begynner, fastställer pensionsanstalten företagarens arbetsinkomst. Undergår de omständigheter, som inverkar på arbetsinkomsten, senare väsentlig förändring, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självmant justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock icke ändras retroaktivt. Efter det kalenderår, under vilket företagaren har fyllt 62 år, justeras arbetsinkomsten endast om de i 1 § avsedda försäkringsförutsättningarna icke föreligger i fråga om företagaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

Denna lag tillämpas på pension, till vilken rätt uppkommer under lagens giltighetstid.

Nådendal den 28 juli 1978.

Republikens President

Minister